VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Guia Docent
34394 Infermeria en urgències extrahospitalàries, emergències i catàstrofes

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	34394
Nom	Infermeria en urgències extrahospitalàries, emergències i catàstrofes
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2018 - 2019

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1200 - Grau d'Infermeria	Facultat d'Infermeria i Podologia	4	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1200 - Grau d'Infermeria	20 - Matèries pròpies Obligatòries de la Universitat de València	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
CAMUS JORQUES, MARIA DESEADA	125 - Infermeria
FAUS GABANDE, FRANCISCO	125 - Infermeria

RESUM

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

L'alumnat arriba a este mòdul en el 4t'any del Grau d'Infermeria, després d'haver cursat el mòdul de Formació Bàsica i el mòdul de Ciències de la Infermeria. En esta assignatura es partix de la consideració que ja s'han superat els continguts dels dits mòduls, així com que ja s'han tingut les primeres experiències en atenció primària/salut pública i en atenció hospitalària.

COMPETÈNCIES

1200 - Grau d'Infermeria

- Conèixer l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria, posant una atenció especial a la diferència segons edat i sexe.
- Treballar en equip, entenent aquest com a unitat bàsica en què s'integren, estructuren i organitzen, de forma uni- o multidisciplinària i interdisciplinària, els professionals i altre personal de les organitzacions assistencials, com a forma d'assegurar la qualitat de l'atenció sanitària.
- Mantenir i actualitzar la competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge de manera autònoma de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat en l'atenció a la salut.
- Basar les intervencions de la infermeria en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
- Planificar i prestar cures d'infermeria dirigides a persones, família o grups, orientats als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte mitjançant guies de pràctica clínica i assistencial, que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.
- Identificar els determinants de la salut, tant biològics com demogràfics, ambientals, socials, econòmics, culturals, psicològics i de gènere, analitzar la seua influència en les condicions de vida i treball de la població i la seua repercussió en el procés de salut-malaltia.
- Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica, biomèdica i sanitària, per obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i epidemiològica.
- Aplicar les tecnologies de la informació i de la comunicació en les activitats clíniques, terapèutiques, preventives, de promoció de la salut i d'investigació.
- Tenir en l'activitat professional un punt de vista crític, creatiu, constructiu i orientat a la investigació en salut.
- Comprendre la importància i les limitacions del pensament científic en l'estudi, la prevenció i el maneig de l'estat de salut de les persones.
- Adquirir la formació bàsica per a l'activitat investigadora, i identificar els elements i fases que intervenen en el procés d'investigació.
- Ser capaç de formular hipòtesis, recollir i valorar de forma crítica la informació per a la resolució de problemes aplicant, entre d'altres, l'enfocament de gènere.
- Conèixer els diferents grups de fàrmacs, els principis de la seua autorització, ús i indicació i els mecanismes de la seua acció. Utilització dels medicaments, avaluant els beneficis esperats i els riscos associats i/o efectes secundaris derivats de la seua administració i consum en funció de la diferència sexual.
- Aplicar les tecnologies i sistemes d'informació i comunicació de les cures de salut.
- Conèixer els processos fisiopatològics i les seues manifestacions i els factors de risc que determinen els estats de salut i malaltia en les diferents etapes del cicle vital en funció del gènere.

- Reconèixer les situacions de risc vital i saber executar maniobres de suport vital bàsic i avançat.
- Conèixer les alteracions de salut de l'adult, identificant les manifestacions que apareixen en les seues diferents fases. Identificar les necessitats de cura derivades dels problemes de salut. Analitzar les dades recollides en la valoració, prioritzar els problemes del pacient adult, establir i executar el pla de cures i realitzar-ne l'avaluació.
- Treball fi de grau. Matèria transversal el treball de la qual es realitzarà associat a diferents matèries.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

Tenint en compte les competències enumerades en l'apartat anterior, s'han plantejat els següents resultats d'aprenentatge. S'espera que al finalitzar l'assignatura, l'alumnat siga capaç de:

1. Utilitzar els conceptes teòrics i el coneixement de les cures d'Infermeria com a base per a la presa de decisions en la pràctica infermera d'urgències i emergències.

2. Impulsar línies d'investigació que siguen rellevants per al diagnòstic, les intervencions i els resultats en urgències i emergències.

3. Adoptar actituds concordants, en la presa de decisions ètiques i en la seua aplicació, amb el Codi Deontolóico de la Infermeria.

4. Realitzar l'arreplega i anàlisi de dades de salut o malaltia de la persona, família o comunitat, de forma contínua i sistemàtica, basant-se en el marc conceptual d'infermeria adoptat per a la prestació de cures infermers en l'àmbit d'urgències i emergències, i basant-se en el coneixement científic, la concepció de les cures infermers, els components de la situació i la percepció del pacient i el seu ecosistema.

5. Realitzar els pertinents plans d'atenció d'infermeria estandarditzats per a la seua posterior aplicació per mitjà de plans d'atenció d'infermeria individualitzada basats en els diagnoóticos infermers formulades, i avaluar de forma eficaç i ràpida les respostes humanes que es generen davant dels problemes de salut reals i/o potencials que amenacen la vida o no permeten viure-la amb dignitat.

6. Avaluar, i modificar si hi ha pertinència, els plans de cures basant-se en les respostes del pacient, de la consecució dels objectius i dels resultats mesurats.

7. Prestar atenció integral a la persona, per a resoldre individualment o com a membres d'un equip multidisciplinari, els problemes de salut que li afecten en qualsevol estadi de la vida amb criteris d'eficiència i qualitat.

8. Sotmetre a triage els pacients a qui es presten cures en situacions d'emergències i catàstrofes, i aplicar la RAC – Recepció, Acollida i Classificació- a què es presten cures urgents en l'ambet hospitalari i d'atenció primària de salut, i en l'àmbit de l'atenció urgent extrahospitalària quan no procedisca, o estiga superat, el triage, determinant la prioritat de l'atenció basant-se en les necessitats físiques i psicosocials i en els factors que influïsquen en el flux i la demanda de pacients.

9. Utilitzar amb destresa i seguretat els mitjans terapèutics i de suport al diagnòstic que es caracteritzen per la seua tecnologia complexa.

10. Establir una relació terapèutica eficaç amb els usuaris per a facilitar-los l'afrontament adequat de les situacions que patisquen.

11. Participar activament amb l'equip multidisciplinari aportant la seua visió d'expert en l'àrea que li competix.

12. Formular, implementar i avaluar els estàndards, guies d'acció i protocols específics per a la pràctica de la Infermeria en Urgències i Emergències.

13. Gestionar els recursos assistencials amb criteris d'eficiència i qualitat.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. INTRODUCIÓ

Tema 1: Servicis d'emergència i centres de coordinació.
Tema 2: Logística sanitària. Recursos davant de les urgències, emergències, Accidents de Múltiples Víctimes (AMV) i catàstrofes.
Tema 3: Introducció a l'actuació d'AMV i Catàstrofes.
Tema 4: Transport sanitari. Fisiopatologia.

2. ASSISTÈNCIA D'INFERMERIA EN EMERGÈNCIES MÈDIQUES

Tema 5: Reanimació Cardiopulmonar Avançada. Ritmes cardíacs en la PCR.
Tema 6: Emergències cardiovasculars. Dolor toràcic, síndrome coronària aguda, xoc cardiogénico, fibril·lació auricular, patologia de pericardi, urgència hipertensiva, dissecció aòrtica aguda.
Tema7: Emergències respiratòries. Dispnea aguda, insuficiència respiratòria aguda, EPOC reaguditzat, asma agut, distréss respiratori de l'adult, tromboembolismo pulmonar, hemoptisi, pneumotòrax, hemotórax.
Tema 8: Emergències digestives. Hemorràgia digestiva, xoc hipovolémico, abdomen agut, vòmits aguts, encefalopatia hepàtica.
Tema 9: Emergències neurològiques. Síncope, coma, crisi convulsiva, ACV-código ICTUS.
Tema 10: Emergències psiquiàtriques. Crisi d'agitació psicomotriu, autolisi, violència, psicosis agudes, esquizofrènia aguda.
Tema 11: Intoxicacions. Maneig de l'intoxicat agut, intoxicacions per Benzodiacepinas, Opiacis, Antidepressius tricíclicos, Paracetamol, Salicilats, ingesta de càustics, intoxicació etílica.
Tema 12: Emergències Pediàtriques. RCP avançada, entravessaments, bronquiolitis, laringitis aguda, febra.
Tema 13: Fàrmacs en urgències i emergències.
Tema 14: Tècniques instrumentals. Accés venós, intubació endotraqueal, intubació via aèria difícil, drenatge toràcic.

3. ASSISTÈNCIA D'INFERMERIA EN EMERGÈNCIES TRAUMATOLÒGIQUES

Tema 15: Biomecànica dels accidents de tràfic.
Tema 16: Actitud general i atenció inicial al pacient politraumatitzat.
Tema 17: Avaluació secundària al pacient politraumatitzat.
Tema 18: Actuació davant de traumatismes. Traumatismes craneoencefálicos, abdominals, toràcics, d'extremitats, raquimedular, amputacions traumàtiques.

4. ASSISTÈNCIA D'INFERMERIA EN ACCIDENTS DE VICTIMES MÚLTIPLES (AMV) I CATÀSTROFES

Tema 19: AMV i catàstrofes. Principis generals d'atenció.
Tema 20: El triage. Classificació de múltiples víctimes.
Tema 21: Emergències limitades. Emergències elèctriques, accidents aeris, atrapaments, matèries perilloses, animals perillosos, espais tancats, segrestos, atemptats terroristes, emergències aquàtiques.
Tema 22. Les emergències NBQ (Nuclear, Biològiques, Bioquímiques). Els riscos nuclears en la població, els seus efectes, Protecció i Evacuació. Actuació dels equips d'Emergència.

5. PROGRAMA PRÀCTIC

El programa pràctic es realitzarà a partir de simulacres en grups de 70 estudiants, aproximadament.
Es plantegen 1 sessió de simulacres a raó de 6 hores.
1.Atenció al Politraumatitzat I. Immobilització i mobilització (I) per mitjà d'ús collet cervical tipus Filadèlfia, llitera de cullera, taula espinal, matalaf de buit, arnés, cingles de subjecció. Mobilització en bloc. Tècniques: pont holandés, volteig, etc.
2. Atenció al Politraumatitzat II. Immobilització i mobilització (II) per mitjà de fèrules de membres, col·locació de ferno, extricación de vehicle pacient assentat, retirada de casc, maniobra de Rautek. Plantejament i resolució de casos pra´cticos en emergències extrahospitalàries.
3. Reanimació cardiopulmonar avançada segons les recomanacions de l'ERC i AHA vigents. Tècnica de canalització intravenosa, aïllament de la via aèria difícil, tracció mandibular, farmacologia intravenosa.
4. Preparació simulacre Accident de Múltiples Víctimes (AMV). Vídeo formatiu i planificació de l'exercici.
5. Els accidents nuclears, actuació de l'equip d'Emergències. Protecció radiològica. Equips de protecció. Protocols d'utilització.Sistemes de descontaminació.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	31,00	100
Pràctiques en laboratori	10,00	100
Tutories reglades	2,00	100
Pràctiques en aula	2,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	10,00	0
Lectures de material complementari	30,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	6,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
Resolució de casos pràctics	10,00	0
TOTAL	**111,00**	

METODOLOGIA DOCENT

Durant el desenrotllament de l'assignatura està previst emprar la classe magistral i participativa, amb projeccions, estímul de col·loquis i debats en l'aula, etc. En les classes pràctiques s'empraran les demostracions pràctiques, el treball en equip, la resolució de problemes pràctics, i s'utilitzarà de manera activa i passiva el material necessari per a l'atenció extrahospitalària, les emergències i les catàstrofes. En la tutela s'empraran sessions expositives, taules redones, etc. En els simulacres resultarà imprescindible la participació activa de l'alumnat. Està previst comptar amb la col·laboració de la Unitat Militar d'Emergència (UME), amb Creu Roja Espanyola i amb el Servici d'Atenció Mèdica Urgent (SAMU), previ establiment dels corresponents convenis de col·laboració entre estos i la Facultat d'Infermeria i Podologia.

AVALUACIÓ

A) Assistència i participació en les pràctiques

L'assistència serà obligatòria. Esta i la participació es valorarà amb un 10 % del total, és a dir: 1punt sobre 10.

B) Participació en simulacre

Es valorarà amb un 5 % del total, és a dir: 0,5 punt sobre 10.

C) Examen -Prova objectiva de tipus test-

L'examen suposarà el 85 % de la qualificació final (8,5 punts sobre 10) i comptarà amb dos parts:

1. Resolució d'una situació d'atenció extrahospitalària, emergència i/o catàstrofe (CAS). De l'exposició del mateix, es crearen 10 preguntes de tipus test, que se sumaren a les 50 de la matèria teòrica

2. Prova tipus test amb 50 (+ 10 relacionades amb el cas) preguntes, en total 60 i amb 4 possibilitats de resposta. El temps assignat a l'exercici és de 80 minuts

Per a aprovar l'examen s'haurà d'haver superat la prova tipus test amb almenys una puntuació del 50 % en la mateixa, és a dir: un 4,25 sobre 8,50, situació en què se sumaran els punts de les pràctiques i el simulacre, de no aconseguir este mínim, no se sumaran els punts de les pràctiques i simulacre, constaran com realitzades però en cap cas seran comptabilitzades.

Per al càlcul es tindrà en compte la formula següent: Encerts - (Errors/3) x 8,5= / 60

Exemple: Un estudiant, de les 60 preguntes, encerta 42, Comet 12 errors i deixa 6 en blanc, este seria el càlcul.

Encerts - (Errors/3) x 8,5= / 60

42 - (12/3) x 8,5 = /60; 42-4= 38 x 8,5 = 323 / 60 = 5,38.

En este exemple supera el 50% del test i esta és la condició per a sumar els punts de les pràctiques i el simulacre

REFERÈNCIES

Bàsiques

- López Gónzalez, J.I. (2011). Esquemas prácticos en Medicina de Urgencias y Emergencias. 3ed. Publimed. Madrid.
- Moratal Margarit, R. (2007) Procedimientos en emergencias extrahospitalarias. Arán. Madrid.
- Sociedad Española de Enfermería de Urgencias y Emergencias. (2003) Recomendación científica. Registro del Proceso Enfermero en Urgencias y Emergencias. http://www.enfermeriadeurgencias.com/documentos/recomendaciones/RECOMENDACION6.pdf
- Emergency Nurses Association (2006) SHEEHHY, Manual de Urgencia de Enfermería. Elsevier. Madrid.
- PHTLS. (2011) Soporte vital básico y avanzado en el trauma prehospitalario. Elsevier. Madrid
- Manual de Procedimientos SAMU.
- http://www.csn.es/index.php/es/emergencias Consejo Seguridad Nuclear. Emergencias.
- http://www.csn.es/index.php/es/vigilancia-radiologica-ambiental-y-control-de-efluentes. Vigilancia radiológica y ambiental.
- http://www.sepr.es/. Sociedad Española de Protección Radiológica